

Raadsnota

Raadsvergadering de dato: 9 december 2019
Onderwerp: Onderwijsachterstandenbeleid

Aan de gemeenteraad,

1. Doel, Samenvatting en Advies van het raadsvoorstel

Bijgevoegd beleidsplan wordt aan uw raad voorgelegd ter vaststelling. Het betreft een aanpak op onderwijsachterstanden naar aanleiding van de toekenningsbeschikking specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid. Conform de wettelijke vereisten gaat bijgevoegde nota voornamelijk in op de voor- en vroegschoolse educatie (VVE). Onderwijsachterstanden tegengaan, kan uiteraard op meer manieren dan enkel VVE. Omdat het Rijk in haar verplichtingen de nadruk legt op VVE, zal in het beleidsplan voornamelijk de aanpak rond VVE aan de orde komen.

Uw raad wordt geadviseerd om bijgevoegd beleidsplan vast te stellen.

2. Situatie / Aanleiding / Probleem

Eind 2018 werd duidelijk dat de herverdeling van het Rijksbudget voor onderwijsachterstanden dusdanig zou worden herverdeeld, dat ook de gemeente Valkenburg aan de Geul vanaf 2019 budget voor deze taak ging ontvangen. Uiteraard vloeien er uit verkregen budget ook verplichtingen. Deze verplichtingen zijn grotendeels geënt op de voor- en vroegschoolse educatie (VVE).

Onderwijsachterstanden is natuurlijk meer dan een goede VVE. Dit beleidsplan is geschreven om die goede VVE en de andere verplichtingen vanuit het Rijk goed te waarborgen, maar zeker in de opstartfase is er ruimte om meer te doen op het brede vlak van onderwijsachterstanden.

3. Relatie met bestaand beleid

Tot 2019 ontving de Gemeente Valkenburg aan de Geul geen budget voor onderwijsachterstanden. De VVE werd geregeld conform de wettelijke eisen en de Nadere Regels voor Peuter- en VVE arrangementen. Dit is summier beleid en voornamelijk gericht op het voorschoolse traject.

4. Gewenst beleid en mogelijke opties

Het budget vanuit het Rijk brengt uiteraard verplichtingen met zich mee, maar voornamelijk een kans om zaken integraal en vernieuwend op te pakken. Het voorliggende beleidsplan is met betrokken partners (stichting kom Leren, Stichting Innovo, MIK kinderopvang bv, Jeugdgezondheidszorg, basisschooldirecteuren) opgesteld. Alle partners moeten en willen aan de lat staan om dit samen te gaan uitvoeren.

De belangrijkste ontwikkeling in het onderwijsachterstandenbeleid van het ministerie is dat er met ingang vanaf 1 augustus 2020 een urenuitbreiding komt voor peuters met een indicatie taalachterstand (doelgroepkinderen). Zij gaan nu nog 10 uur naar de voorschool (het vroegere peuterspeelzaalwerk), dat moet 16 uur gaan worden. Dit is een enorme kostenpost. Verder legt het ministerie de nadruk op het vergroten van het bereik, de doorgaande leerlijn tussen de voorschool (2-4 jaar) en de vroegschool (4-6 jaar, kleuterklassen in het basisonderwijs), ouderbetrokkenheid en resultaatafspraken met partners. Uiteraard gaat onderwijsachterstanden verder dan de voor- en vroegschoolse educatie, ook hier wordt bij stil gestaan.

In de raadsadviescommissie van 13 mei en 9 september 2019 is dit onderwerp als bespreekpunt aan de orde geweest. Er is toen een uiteenzetting van keuzes rondom het aanbod aan reguliere- en doelgroepkinderen in de voorschool besproken. Het college heeft, gehoord de argumenten en

besproken met de betrokken kindpartners, samen met deze partners één keuze hierin gemaakt. Deze keuze is als input gebruikt in het bijgevoegde beleidsplan. Volledigheidshalve is hier (omdat in de commissie hier het zwaartepunt lag en gevraagd werd voor een doorberekening) nogmaals getracht deze schematisch weer te geven.

Aanbod ↓ \ Bereik in deelnemers →	Met het huidige aantal deelnemers	Met het geschatte maximale aantal deelnemers	Met 100% deelname van alle kinderen
1. Voorschool van 2-4 jaar Reguliere kinderen 8 uur per week, doelgroepkinderen 16 uur per week	€ 190.000	€ 240.000	€ 323.000
2. Voorschool van 2-4 jaar, Reguliere kinderen 8 uur per week doelgroepkinderen tussen 2-2,5 jaar 8 uur en van 2,5-4 jaar 16 uur	€ 164.000	€ 206.000	€ 277.000
3. Voorschool van 2,5-4 jaar Reguliere kinderen 8 uur per week, doelgroepkinderen 16 uur per week	€ 145.000	€ 180.000	€ 243.000

Het college en de partners hebben gekozen voor een aanbod 2 (gearceerd) en dit verder in het plan uitgewerkt. Deze tussenvariant komt tegenmoet aan:

- de wens om voorschool te laten blijven bestaan vanaf 2 jaar
- de eisen van het Rijk dat er 16 uur aangeboden moet worden aan doelgroepkinderen vanaf 2,5 jaar
- vanaf 2022 met deze variant structureel binnen budget wordt gebleven

Aanbod 3 is te smal bevonden. Hierin kunnen kinderen pas vanaf 2,5 jaar naar de voorschool. Aanbod 1 is ruimer dan de wet voorstelt. Hiermee houden we niet voldoende budget over (wanneer we het bereik gaan vergroten) om structureel met de kosten uit te komen. Uiteraard houdt deze keuze niet in dat het een statische keuze is. Wanneer er minder kinderen in onze krimpende gemeente zijn, kinderen maken niet gebruik van het volledige aanbod of we kunnen het bereik niet vergroten, kan hier een heroverweging in gemaakt worden.

Het beleidsplan wordt onderschreven door alle betrokken kindpartners. Het is als bijlage bij deze nota gevoegd. In dit plan worden de door deze groep professionals gemaakte keuzes uitgewerkt. In dit beleidsplan wordt eerst de door de partners samengestelde visie beschreven, welke leidt tot een aantal ambities op bladzijde 4. Vanaf bladzijde 5 worden zes beleidskaders genoemd en uitgewerkt. Elk beleidskaders bestaat ook weer uit sub onderwerpen die vallen onder het betreffende kader. Zo is geprobeerd een volledig en integraal plan neer te leggen. Tot slot vindt u op de laatste pagina een korte begrippenlijst.

5. Samenwerking

Samen met regionale ambtelijke beleidsmakers onderwijs is op onderdelen consensus gevonden in visie en ambities. Het is niet mogelijk gebleken op alle onderdelen consensus te bereiken. Elke gemeente heeft namelijk andere middelen en andere accenten naar gelang hun populatie en gemeentelijke kenmerken. Daarom is een andere aanpak soms nodig en kan er dus geen algeheel gelijk beleid worden gevoerd.

Op dit gehele beleidsplan is er met de lokale partners overeenstemming en commitment om dit samen op te pakken. Dit beleidsplan is in samenwerking met stichting kom Leren, Stichting Innovo, MIK kinderopvang bv, jeugdgezondheidszorg, basisschooldirecteuren en de Gemeente Valkenburg

aan de Geul opgesteld. Er wordt daarom ook gesproken over 'we'. Daarmee wordt bedoeld, iedereen die aan de slag gaat met dit plan en wie meegewerkt heeft aan dit plan. Zo is het opgesteld en zo wordt het ook gevoeld onder de partners.

6. Aanbestedingen

Afhankelijk van de kosten kan de monitor voor dit beleidsplan enkelvoudig of meervoudig onderhands aanbesteed moeten gaan worden. Dit zal in de implementatieperiode verder uitgezocht moeten worden.

7. Duurzaamheid

Dit beleidsplan kent een maatschappelijke duurzaamheid. Investeren in jonge kinderen, is een investering in de toekomst. Het zorgt ervoor dat er een basis wordt gelegd voor de verdere ontwikkeling van kinderen. Het brengt veel rendement op.

8. Financiën

In de gemeentelijke begroting is een structureel bedrag opgenomen voor het realiseren van de voorscholen. Met het budget voor onderwijs achterstanden vanuit het Rijk, is er vanaf 2019 meer geld beschikbaar. Hiermee kunnen alle voorstellen uit het beleidsplan worden gerealiseerd. In het beleidsplan staat een cijfermatige begroting. Hieruit is op te maken dat er in de eerste jaren budget overblijft. Dit komt door latere invoering van de verhoogde uren voor doelgroepkinderen, pas sinds augustus 2020 en de verplichte inzet van de HBO coach vanaf 2022. Dit geld mag, omdat het een doeluitkering betreft, meegenomen worden naar volgende jaren. Vanaf 2022 zullen de structurele uitgaven jaarlijks nagenoeg gelijk zijn aan de geplande inkomsten. Dat betekent dat het restant in 2019 tot en met 2021 kan worden ingezet voor onderwijsachterstanden in bredere zin, dus buiten de VVE. Hiertoe is er budget geraamd in de begroting. Het is aan het college om uitvoering te geven aan pilots en projecten die hiervoor in aanmerking komen.

9. Communicatie

Er is geen specifiek communicatieplan nodig voor dit beleidsplan. Na vaststelling door uw raad, zal er gestart worden met implementatie en zullen projecten in gang worden gezet. Per onderdeel zal er op maat gecommuniceerd worden met betrokkenen. Wat betreft de veranderingen voor ouders zal dit in samenspraak gaan met de jeugdgezondheidsdienst en de aanbieder van de voorschool. In het beleidsplan staat vermeld dat de commissie Sociaal Domein jaarlijks op de hoogte zal worden gehouden van de ontwikkelingen.

10. Afwegingen en Advies

Wij adviseren u om bijgevoegd beleidsplan 'Samen de juiste dingen goed doen, Onderwijsachterstanden tegen gaan door beleid op voor- en vroegschoolse educatie in de gemeente Valkenburg aan de Geul' vast te stellen.

11. Bijlagen

Beleidsplan: 'Samen de juiste dingen goed doen'.

Het college van burgemeester en wethouders van Valkenburg aan de Geul,

B.F.H. Mennens
algemeen directeur/gemeentesecretaris

dr. J.J. Schrijen
burgemeester

De raad van de gemeente Valkenburg aan de Geul,

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders de dato 29 oktober 2019;

Gehoord de raadsadviescommissie Sociaal Domein de dato 18 november 2019;

Besluit:

- Het beleidsplan 'Samen de juiste dingen goed doen, Onderwijsachterstanden tegen gaan door beleid op voor- en vroegschoolse educatie in de gemeente Valkenburg aan de Geul ' vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van 9 december 2019.

De raad voornoemd,

mr. J.W.L. Pluijmen,
griffier

dr. J.J. Schrijen,
voorzitter

